

Číslo 460
14. února 2022

V tomto čísle naleznete

Úvodník

Akt o čípech

Covid certifikáty

Neformální zasedání ministrů
zemědělství

Neformální zasedání ministrů
zdravotnictví

Zvýšení environmentální
udržitelnosti baterií

Diskuse o evropském semestru
2022

Schválené rámcové pozice

Program evropských institucí

Úvodník

Milé čtenářky a čtenáři,

polovina února je za námi a před námi první letošní setkání vedoucích představitelů EU. Ti budou ve čtvrtek a v pátek jednat s představiteli Africké unie o prohloubení vzájemného partnerství. Kromě summitu je tento týden na programu několik neformálních ministerských setkání a plenární zasedání Evropského parlamentu.

V pořadí šestý summit EU – Africká unie se uskuteční v Bruselu ve čtvrtek 17. a v pátek 18. února. Lídři obou uskupení se potkají po více než čtyřech letech, přechodí summit proběhl v listopadu 2017 v Abidžanu. Cílem setkání je diskuse o obnovení a prohloubení partnerství mezi EU a Africkou unií a zahájení ambiciózního investičního balíčku mezi Afrikou a Evropou. Vedle plenárního zasedání jsou organizovány ještě tematické kulaté stoly, kterých se zúčastní hlavy států a předsedové vlád a vybraní experti. K diskutovaným tématům budou patřit

například zemědělství a udržitelný rozvoj, mír, bezpečnost a správa věcí veřejných, změna klimatu, transformace energetiky nebo systémy zdravotní péče.

Poslanci Evropského parlamentu se v tomto týdnu setkávají ve Štrasburku na plenárním zasedání, kde se budou věnovat mimo jiné napětí na hranicích Ukrajiny a diplomatickým snahám o jeho deeskalaci, bezpečnosti hraček na uniijním trhu nebo strategii EU pro boj s rakovinou. Čeká je také slavnostní ceremoniál u příležitosti výročí 20 let od zavedení eura nebo diskuze s kolumbijským prezidentem Ivánem Duquem Márquezem.

Francouzské předsednictví pořádá tento týden celkem tři neformální setkání ministrů. Od neděle do pondělí se v Marseilles konalo neformální zasedání ministrů pro obchod. V neděli měli možnost diskutovat s generální ředitelkou Světové obchodní organizace (WTO) Ngozi Okonjo Iwealaovou o aktuálním stavu negociací před zasedáním 12. ministerské konference WTO. Dále se věnovali obchodním vztahům EU a USA, zejména s ohledem na nadcházející zasedání Rady pro obchod a technologie (TTC), a obchodním vztahům EU–Afrika, mimo jiné v souvislosti se summitem EU – Africká unie.

Úterý 15. února patří neformálnímu zasedání ministrů pro zaměstnanost a sociální politiku. Ti v Bordeaux diskutují o tématech francouzského předsednictví v Radě EU a zejména o dopadu změny klimatu a digitalizace na trh práce.

Nakonec ve středu 16. února se v Toulouse setkají ministři odpovědní za oblast vesmíru. Místo jednání není zvoleno náhodou. Toulouse je jedno z hlavních evropských měst kosmického a leteckého průmyslu. Sídli zde vesmírné centrum francouzského Národního centra kosmického výzkumu, nebo společnost Airbus.

Akt o čípech > Komise

Komise v úterý 8. února představila očekávaný balíček k Evropskému aktu o čípech.

Iniciativa vznikla proto, že Komise považuje za nutné, aby EU posílila svůj ekosystém polovodičů, zvýšila jeho odolnost a snížila vysokou závislost na dodávkách ze třetích zemí.

Evropa, stejně jako jiné světové regiony, čelí výraznému nedostatku čipů již

od roku 2020. Ten je zapříčiněn faktory na straně nabídky (např. přerušení dodavatelských řetězců kvůli pandemii covidu-19, přírodní katastrofy, geopolitické tenze), ale i výrazným zvýšením celosvětové poptávky (např. z důvodu digitální transformace, rozvoji AI). Problémy pocítila i ČR, jejíž důležité sektory (např. automobilový) byly nedostatkem čipů/Pokr. na s. 2/

také zasaženy. Předpokládá se, že ke zlepšení nedojde dříve než v roce 2023 či dokonce 2024.

Ambicí Komise proto je, aby do roku 2030 **evropský podíl na celosvětovém polovodičovém trhu** dosahoval 20 % (oproti současným 9 %). Vzhledem k tomu, že se během následující dekády očekává zdvojnásobení celosvětové produkce čipů, bude potřeba, aby se evropský podíl oproti současnému stavu zčtyřnásobil.

Pro naplnění této vize Komise ve svém **sdělení** popisuje Evropskou čipovou strategii. Ta je založena na pěti strategických cílech: (1) posílit vedoucí postavení EU v oblasti výzkumu a technologií, (2) posílit inovační kapacity EU v oblasti designu, výroby a balení pokročilých, bezpečných a energeticky efektivních čipů, stejně jako posílit schopnost přeměnit čipy v hotové výrobky (tzv. „lab to fab“), (3) do roku 2030 výrazně zvýšit výrobní kapacity EU, (4) vyřešit akutní nedostatek kvalifikované pracovní síly a přitahovat nové talenty a (5) získat detailní znalost fungování globálních polovodičových dodavatelských řetězců, tak aby bylo možné předvídat potenciální úzká hrdla, krize i trendy. Komise odhaduje, že celkové veřejné a soukromé investice na prosazení těchto cílů by měly do roku 2030 dosáhnout 43 miliard eur. Počítá se např. s využitím financování z Horizont Evropa či Next Generation EU, stejně jako privátních zdrojů.

Návrh samotného **Aktu o čipech** pak stojí na 3 pilířích, které mají přispět k dosažení dříve uvedených strategických cílů. **Prvním pilířem** je zřízení iniciativy Čipy pro Evropu. Ta bude zaměřena na několik oblastí: podporu

rozvoje kapacit pro vývoj integrované polovodičové technologie, pilotní linky pro výrobu a testovací a experimentální zařízení, pokročilé technologie a technické kapacity pro kvantové čipy, síť kompetenčních center a rozvoj dovedností. V tomto kontextu bude rovněž zřízen tzv. Čipový fond pro přístup ke kapitálu pro začínající či rozvíjející se podniky a malé a střední podniky. Aktivita v rámci iniciativy Čipy pro Evropu budou primárně implementovány prostřednictvím tzv. Čipového společného podniku, který vznikne transformací současného Společného podniku pro digitální technologie.

Druhý pilíř Aktu spočívá ve vytvoření rámce, který zajistí dostatečnou nabídku čipů, a to přilákáním investic a posílením kapacit ve výrobě, balení, testování a montáži polovodičů prostřednictvím Integrovaných výrobních zařízení a otevřených sléváren EU, které budou první svého druhu.

V rámci **třetího pilíře** pak dojde ke zřízení koordinačního mechanismu mezi členskými státy a Komisí pro sledování dodávek polovodičů, odhadování poptávky a předvídaní krizí.

Komise v rámci balíčku vydala také **Doporučení členským státům** o společném souboru nástrojů. Ty budou mít okamžitý účinek, aby bylo možné ihned zahájit koordinační mechanismus mezi členskými státy a Komisí. Umožní již nyní diskutovat a rozhodovat o včasných a přiměřených opatřeních, které budou reagovat na aktuální krizi. /A. Urbanová/

Covid certifikáty > Komise

Komise navrhla prodloužení platnosti nařízení (EU) 2021/953 o rámci pro vydávání, ověřování a uznávání interoperabilních certifikátů o očkování, o testu a o zotavení v souvislosti s onemocněním covidu-19 za účelem usnadnění volného pohybu během pandemie covidu-19.

Od svého přijetí byl digitální certifikát úspěšně zaveden v celé Unii a do konce roku 2021 byla vydána více než **jedna miliarda certifikátů**. Za účelem co nejlepšího využití certifikátů Rada přijala několik doporučení ohledně koor-

dinovaného přístupu k usnadnění bezpečného volného pohybu během pandemie. Platnost nařízení měla vypršet 30. června 2022.

Vzhledem k tomu, že pandemie covidu-19 v Evropě nadále přetrvává, předložila Komise návrh na změnu nařízení, kterým se prodlužuje jeho platnost do 30. června 2023. Navíc dochází k upřesnění terminologie a úpravě parametrů na základě zkušeností a aktuálně dostupných poznatků o šíření variant koronaviru. /M. Žiga/

Neformální zasedání ministrů zemědělství > Rada

Zasedání neformální zasedání Rady pro zemědělství a rybolov začalo již v neděli 6. února ve Štrasburku. Delegaci ČR vedl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Tematicky se neformální zasedání Rady věnovalo **uhlíkovému cyklům**. Diskuse byla strukturována dle tří dotazů, které se týkají zemědělských a lesnických praktik přivěti- vých ke snižování emisí a ukládání uhlíku, existence privátních finančních mechanismů a certifikačních schémat pro snižování emisí skleníkových plynů v členských státech

a motivujících faktorů pro zapojení velkého počtu zemědělců do certifikačních schémat. V rámci doprovodného programu proběhl 7. února field trip do Colmaru a návštěva nízkouhlíkové farmy společně s diskuzí. Rovněž se uskutečnila návštěva Muzea Unterlinden, kde proběhla prezentace o nízkouhlíkovém označování. Den byl zakončen oficiální večeří. 8. února se uskutečnila neformální ministerská konference společně s představiteli Zvláštního výboru pro zemědělství. /F. Mocák/

Neformální zasedání zdravotnictví > Rada

Dne 10. února se sešli v Grenoblu ministři zdravotnictví EU a jejich protějšky ze zemí Evropského sdružení volného obchodu, aby diskutovali o budoucnosti zdraví v EU. Delegaci za ČR vedl náměstek ministra Jakub Dvořáček.

Ministři přezkoumali současnou situaci týkající se evropské **spolupráce v oblasti zdraví**, určili možné kroky pro posílení a projednali význam budování unie veřejného zdraví na úrovni EU. I když se již problematika nepřenosných

nemocí (např. vzácná onemocnění, rakovina, vzácná chronická onemocnění, boj proti antimikrobiální rezistenci a duševní zdraví), řeší na úrovni Evropské unie, spolupráce mezi členskými státy v této oblasti by mohla být ještě intenzivnější. Ministři se dále shodli, že je třeba lépe zohlednit dopad, který mají různé politiky EU na zdraví občanů, a zajistit, aby tyto politiky neměly nepříznivé dopady na zdraví občanů. /M. Žiga/

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI) přijal na svém zasedání ve čtvrtek 10. února postoj k nařízení o bateriích a odpadních bateriích a změně stávajících pravidel. Deklarovaným cílem navrhované legislativy je zvýšit environmentální udržitelnost baterií po celou dobu jejich životního cyklu a tím přispět k naplnění cílů Zelené dohody pro Evropu.

Výbor přivítal návrh Komise na revizi stávajících pravidel tak, aby zohlednila technologický vývoj a podpořil pozměněná ustanovení v řadě oblastí, včetně zavedení nové kategorie baterií pro lehké dopravní prostředky, jako jsou elektrokola nebo elektroskútry, které díky rostoucímu využívání v udržitelné městské mobilitě představují významnou část trhu.

Podpořil i navrhovaná pravidla týkající se prohlášení o uhlíkové stopě a štítku, stanovení maximální prahové hodnoty uhlíkové stopy a revize cíle pro minimální podíl recyklovaného kobaltu, olova, lithia nebo niklu přítomného v aktivních materiálech v bateriích. Do roku 2024 musí být přenosné baterie ve spotřebičích, jako jsou chytré telefony, a baterie pro lehké dopravní prostředky navrženy tak, aby je mohli spotřebitelé snadno a bezpečně vyjmout a vyměnit. Tím bude prodloužena **předpokládaná doba životnosti zařízení, jichž jsou součástí**. Použité baterie, poté co se stanou odpadem, budou podléhat řádnému tříděnému sběru, zpracování a recyklaci.

Poslanci výboru ENVI požadují, aby všechny podniky uvádějící baterie na trh EU splňovaly požadavky týkající se rizik spojených se získáváním, zpracováním a obchodováním se surovinami a chemikáliemi. Odvětví výroby baterií by se mělo řídit mezinárodně uznávanými standardy náležité péče v celém svém hodnotovém řetězci. Výbor ENVI požaduje přísnější cíle sběru přenosných baterií (70 % do roku 2025 ve srovnání s původním návrhem Komise 65 % a 80 % do roku 2030 namísto 70 %). Navrhuje také minimální podíly sběru baterií lehkých dopravních prostředků (75 % do roku 2025 a 85 % do roku 2030).

Baterie jsou z hlediska transformace evropské energetiky klíčovou technologií. Jsou nedílnou součástí každodenního života občanů, **mají zásadní význam pro udržitelnou mobilitu i pro skladování energie z obnovitelných zdrojů**.

Návrh nařízení o bateriích a odpadních bateriích předložila Komise v prosinci 2020. V historii environmentálního práva EU se jedná o třetí ucelenou právní úpravu této problematiky. Plénium bude hlasovat o zprávě přijaté výborem ENVI během březnového plenárního zasedání a bude představovat vyjednávací pozici Evropského parlamentu s Radou EU o konečné podobě legislativy.

/J. Linková/

Diskuse o evropském semestru 2022 > Evropský parlament

Dne 7. února proběhl v Hospodářském a měnovém výboru (ECON) Evropského parlamentu hospodářský dialog a výměna názorů o podzimním fiskálním balíčku v rámci evropského semestru 2022.

Dialog proběhl za účasti Valdisa Dombrovskise, výkonného místopředsedy Komise pro hospodářství ve prospěch lidí a Paola Gentiloniho, komisaře pro hospodářství. Debata se během dialogu věnovala různým tématům, jako je například **sloučení národních plánů obnovy a procesu evropského semestru**, deaktivace obecné únikové doložky v roce 2023 a kolem existence velké míry nerovnosti v EU.

Během debaty se někteří poslanci vyslovili o delší zachování tzv. **obecné únikové doložky** i po roce 2023. Tato doložka umožňuje členským státům provádět rozpočtová opatření, aby mohly takovou situaci odpovídajícím způsobem řešit, a to v rámci preventivních a nápravných postupů Paktu stability a růstu. Doložka umožnila členským státům odchýlit se od rozpočtových požadavků stanovených evropským fiskálním rámcem, což bylo nutné zejména pro podporu zdravotnických systémů a dalších sektorů zasažených krizí. V současné době ale podle fiskálního balíčku očekává Komise další a silnější ekonomický růst a proto je toho názoru, že by pro rok 2023 nemuselo dojít k zachování doložky.

Poslanci těmito prognózám ze strany Komise oponovali současným vývojem ohledně varianty omikron, situací kolem inflace v EU a také narůstajícím nerovnostem v rámci celé Unie. Místopředseda Komise V. Dombrovskis na tyto obavy odpověděl ekonomickými statistikami a údaji

o zaměstnanosti, jejichž ukazatele napříč EU se podle něj vrátili na hodnoty z období před pandemií. Dále uvedl, že by měly členské státy pokračovat ve fiskální politice zaměřené na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a zajištění fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu. Zároveň by členské státy měly **zvýšit investice na dosažení souběžné transformace a stimulovat tak hospodářskou činnost a potenciál zaměstnanosti**.

V dalším bodu debaty navrhli někteří poslanci **sloučení procesů Evropského semestru a implementace národních plánů obnovy**. Podle nich by toto sloučení mohlo celkově posílit proces implementace doporučení vzešlých z Evropského semestru, které jsou často opomíjené, jelikož nejsou finančně podmíněné, na rozdíl od doporučení, které Komise zasílá v rámci implementace národních plánů obnovy.

Poslanci také zdůraznili v tomto bodě i aspekt snížení administrativní zátěže Komise a členských států, kdyby se tyto dva, zatím rozdílné, procesy dokázalo spojit. Oba komisaři uvedli, že některé paralely by se mezi těmito procesy daly najít i do budoucna a že se budou tímto návrhem v rámci Komise do zabývat.

/J. Janek/

Rámcová pozice ke sdělení Komise „**Unie kapitálových trhů – plnění rok po akčním plánu**“ (vypracovalo Ministerstvo financí)

Rámcová pozice ke sdělení Komise „**Ochrana integrity voleb a podpora demokratické účasti**“ (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice ke zprávě Komise Radě a Evropskému parlamentu o provádění směrnice 2010/75/EU o **průmyslových emisích** (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Rámcové pozice k **balíčku digitalizace justiční spolupráce** (vypracovalo Ministerstvo spravedlnosti)

Rámcová pozice ke sdělení Komise „**Rozvoj hospodářství ve prospěch lidí - akční plán pro sociální ekonomiku**“ (vypracovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Rámcová pozice ke společnému sdělení „**Větší angažovanost EU ve prospěch mírové, udržitelné a prosperující Arktidy**“ (vypracovalo Ministerstvo zahraničních věcí)

Rámcová pozice ke sdělení Komise „**Udržitelné cykly uhlíku**“ (vypracovalo Ministerstvo zemědělství)

Rámcová pozice k první **revizi Strategického kompasu** (vypracovalo Ministerstvo obrany)

Rámcová pozice k návrhu o **společných pravidlech pro vnitřní trh s obnovitelnými plyny, zemním plynem a vodíkem** (vypracovalo ministerstvo průmyslu a obchodu)

Rámcová pozice k návrhu **nařízení o snižování emisí metanu v energetice** (vypracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu)

Rámcová pozice k návrhu **revize směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD)** (vypracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu)

Program evropských institucí od 15. až 21. února > Informace

Neformální zasedání ministrů pro práci, zaměstnanost a sociální věci, 14. až 15. února

Ministři budou diskutovat o pracovních tématech francouzského předsednictví v Radě EU, a zejména o dopadu změny klimatu a digitalizace na trh práce.

Neformální zasedání evropských ministrů odpovědných za politiku v oblasti vesmíru, 16. února

Ministři budou diskutovat o evropské vesmírné strategii.

Summit EU - Africká unie, 17. až 18. února

Summit bude příležitostí k vytvoření základů pro obnovené a hlubší partnerství mezi Africkou unií a EU se zapojením na nejvyšší politické úrovni. Vedoucí představitelé budou jednat o tom, jak mohou oba kontinenty dosáhnout větší prosperity. Cílem je zahájit ambiciózní investiční balíček mezi Afrikou a Evropou, který zohlední globální výzvy, jako je změna klimatu a současná zdravotní krize. Měli by rovněž hovořit o nástrojích a řešeních na podporu stability a bezpečnosti prostřednictvím obnovené mírové a bezpečnostní struktury.

Zasedání Rady pro zahraniční věci, 21. února

Na pořadu jednání bude debata o stavu na Ukrajině, sankcích EU vůči Rusku, debata o závěrech operace

Althea, situace v Mali a o cílech v oblasti klimatu a vnější politiky EU.

Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov, 21. února

Ministři zemědělství povedou rozpravu o návrhu Komise týkajícím se nařízení o produktech, které nepřispívají k odlesňování.

Neformální zasedání ministrů dopravy, 21. až 22. února

Ministři dopravy se sejdou, aby projednali své názory na aktuální dění v sektoru dopravy. Doplní je Adina Văleanová, komisařka pro dopravu.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 460, týden od 7. až do 13. února 2022 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz